

اداره مرکزی :
 آنقره ده ، استانبول جاده سنده آنقره
 معاوضه امینلری باشده کی دائره

استانبول بورسی :
 استانبولده ، باب عالی جاده سنده ۸۷ نومروده
 دائره مخصوصه

حیات

حیات دایما حیات... زیاده راهها هر حیات قاتلم...!

نسخه سی هر برده ۱۰ غرضه
 سنه لکی بوسته ایله ۵ لیرا
 (اجنی مملکتلر ایچین ۵ دولار)

ایوه و اعلان ایشلری ایچین استانبول بورسی
 مراجعت ایدیلیر
 یازی ایشلرینک مرجعی آنقره مرکزیدر

صافی : ۲۸

آنقره ، ۹ حزیران ، ۱۹۲۷

۲ نجی جلد

— قربان بایرامی —

حیات ، محترم قاریلریک ۱۹۲۷ سنه ناک قربانه بایرامی تبریک ایلر دوتونوه ارقربو جیلرله برابر مملکت دکنهک ایچین سعادت رومقیندر نمی ایلر

آنقره ده صوک هفته

آنقره - قیصری خطنک آجیلماسی — ماقس بونا فوسک قونفرانسری — رسم سرکسی

آنقره ده صوک هافتا فکر و حرکت اعتباریله چوق جانلی کجی . بوهافتا ایچنده قیصری به کیده ن ایلک تیره نی افتخارله ، قدرتی اثرلریاراتان برملت فردینک دو یاجنی هیجانله تشییع ایتدک ، دیگر برکون قیصا بر زمانده بالخاصه ته کنیک اعتباریله چوق سریع تکامل کوسته رهن تورک رساملرک سرکسی آچیلدی ، ینه بوهافتا ایچنده تورک اوجاغنده موسیو ماقس بونا فوسک چوق قیمتی ایکی قونفرانسی دیکلدک .

..

آنقره - قیصری خطنک اکالی بسیط بر اعمار و قعه سندن عبارت اولمقدن زیاده قوتی استقلال حربندن و انقلابدن آلان بر مفکوره نک مادی مشکلاته ناصیل غلبه ایده جکنی کوسته رن امثالسر بر اثر اولماسنده در . آنادولوی تیره نلرله قوشاتمق اشتیاقی چوقدنبری دوغمشدی . فقط بونی یابایلمک ایچون لازم کلن وساطتی یاراتمق ده لازمدی . ایشته بویله یارایجی بر قوت هنوز اکسیددی . بو قدرتی کنسیدمزد کوره مدیکمز ایچون سنه لرحه تورکیه خارچندن سرمایه و وساطت

کله سنی بکله دک ، اکر صوک انقلاب اولماسهیدی ، اکر تورک جمعیتی فلاکتلرک صارصینتیسنه اوغرایارق یکی بر انقلاب یاراتما . سهیدی ... مملکتی دمیریوللریله قوشاتمق اشتیاقنه رغماً المز قولمزاغلی دوراجق ، خارچدن امداد بکله به جکدک . حالبوکه استقلال حربی اراده نک قوتی بزه اوکرمیدی ، انسانی یاشاییشک طبیعت اوزرنده ظفر تأمین دیمک اولاجفنی کوستردی . استقلال مجادله سنک و انقلابک وجوده کتیردیکی بومعنوتی عصمت پاشا حضرتلری الک وجیز بر صورتده افاده ایتدیلر : « وطنمزی اعمار ایتمک وظیفه مزدر ، وبوکا قادرزا ! انقلابک الک مهم روحی ، دویدیغمز بوقدرت ، بواراده در ، اصل مدنیت ایشته بودر ، مدنی حیات دایما کنسیدمزدن خارجه طاشاجق ، طبیعتی رام ایله جک شدتلی بر اراده نک اثریدر . یالکز شووقعه بیله کنجلریمز فلسفی بردرس ویرمکه کافیدر : تورک جمعیتی تنظیماندنبری مملکتی اعمار ایتمک ، یوللرله قوشاتمق ارزوایله بوددی . غرب اثرلریله الفت ایده لیدنبری بومدنیت یولنده یورومک لزومنده کیسه نک

شبهه سی یوفدی . شو حالده دوشونجه اعتباریله بر آلدانیش موجود دکلدی . بوکا رغماً اجنیلرک چوق آغیره مال اولان معاوتی اولمقسزین بوایشی باشارمق اقتدارخی بر تورلوکنسیدمزد بولا میوردق ، مدنیت یولنده آتاجغمز آدیملری فلجه اوغراتان بو حیات ضعیفدرکه ییللرجه بوتون عمل واراده قدرتلریمزی زنجیرله دی . فقط بویوک و متعاقب فلاکتلرده بزی سنه لرحه طبیعتله مجادله به سوق ایله دی . بو مجادله عمله اویمایان فکر و اعتقادلری بر نوع اصطفا به تابع طوتدی ، دیگر جهندن هر المی اقتحام ، هر مشکلی ازاله بزه انسانلق قدرتی ، اراده قوتی ده دویوردی . ظفر و انقلاب ایشته بو دویغونک اثری ایدی ، بوکونکی آنقره - قیصری خطی ده ، یارین هر ساحه ده یابایله جکمز بویوک ظفرلرده ... ینه اونک اثری اولاجقدر .

..

ای بر تصادفدرکه ارقاداشمز موسیو ماقس بونا فوسک قونفرانسری ده بالواسطه عینی نقطه به تماس ایله بوددی . موسیو بونا فوسک ایلک

مملکت مسئلہ لری

ایستانتیق ترقی ایتدی رملک

ایچون

« حیات » ك - ۲۵ - نومرولو نسخه سنده -
ایستانتیق احتیاجی تطمینده کجکیورز - عنوانیه
انتشار ایدن مقاله به جواب ویرمه مک ایچون طاشدن
برقله ، غایت آرز برحوله نزا کته مالک اولق
ایجاب ایدر .

بکاوایع اولان خطاب اوقدر حرارتلی ، ایستانتیق
تورکیه ده ترقیسی ایچون کوستریلدن علاقه اوقدر
قوتلیدرکه بوکا قارشو سکوم عفو واعتذار قبول
ایتمز بر حرکت تشکیل ایده جکدر .

پروژه لرم حقنده ویرمه جکم جوابلرک صرف
شخصی اولدیغنه اشارت ایدرک صوریلان سؤالار
حقنده بعض ایضاحات ویرمه جکم .

احتمالکه تورکیه ده ده مقابلی بولنان بر فرانسه
ضرب مثلنده : - قدحدن دوداغه چوق مسافه واردر -
دنیلدیکی کی تصور ، آرزو ، تکلیفدن ده مادی
تحقیقه ، اجراءات ساحه سنه کچمک ایچون چوق مسافه
واردر .

مقاله محرری اول امرده تورکیه نك نه زمان
بین الملل ایستانتیق نشریاتنده ، قومشولری یونانستان ،
بولغارستان ، یوغوسلاویا ، سوریه ، مصر حکومتلری
کی ، غرب ملتلری آراسنده اخذ موقع ایده بیله جکینی
صوریبور .

بوکا تورکیه ؛ آنجق ایجاب ایدن وثائق ومعلومات
احصائییه تدارک و جمع ایدیلدن ایستانتیق لک نشرینی
تأمین ایتدیکی زمان بین الملل ایستانتیق عالنده
اخذ موقع ایده بیلور ، جوانی ویرمه جکم .

تورکیه حال حاضرده بونی پایه ماز ، قط اشته
بالخاصه بو وضعیت چاره ساز اولق ایچوندرکه تورکیه
ایستانتیق تشکیلاتنک اصلاحی آرزو ایتشدیر .
بناء علیه بو پاییلان اصلاحات تشبثنک نتیجه سنه
انتظار اتمک ضروریدر .

بواصلاحات ده ، مملکتده پاییلان بتون ایستانتیق لری
اداره ، ترتیب وتنظیم ، قوتلرول اتمک ومملکتک
هرساحه فعالیتنه عائد ایستانتیق لک اساسی قورمق
غایه سیله تشکل ایتش خصوصی بر اداره طرفندن
پاییلایلور .

مسئله به اصل بوجانلی نقطه دن باشلامق ایجاب
ایدردی . تورکیه ده ایشه بو نقطه دن باشلامش وبو
هدفله وصول ایچون باش وکالنه مربوط مرکزی
ایستانتیق دائره سی تشکل ایتشدیر .

بویکی حکومت چرخه لازم اولان موقع
وصلاحیتی تأمین ایچون هرشیدن اول اداری وبودجه به

دالردن سوزولن ضیالر ، رنک رنک :
قیرمیزی ، لاجورد ، صاری ، یشیل ، مور .

یپراقلرک عکسی ووردیقه صویه ،
رنک لر قاجیشیور برر قویتویه ..
رنک لر بوغولیور ، رنک لر اولیور .

حاووضك قزحی سطحه یریر
کونشك عکس ایدن او پنجه پنجه -
حزمه لری ، گرفت صولر ایشله یور .

حاووضك قعرنده صولان حزمه لر ،
ساعتلر کچدکجه ، آنلر کچدکجه -
هم درینله شیور ، هم کنیشله یور ...

آقشامک برآنده روچه ایشله یور
برکدر دوشنجه باغرینه رنکدن
حاووضك او ایچلی قلبی قانایور ..

هرلظه کوله نن ، هرلظه سون
غروبک صیجرايان آتشرلندن
بولولطر یانیور ، صولر یانیور ...

حاووضك کیتدکجه الملر سرپن
دوکوک باقیشدن ، اوچوق بکزنندن
سودا چکدیکنی اوکره نه جکلر ...

ییلدیزلرک چاقین عاشق لری وار :
- حاووضك ایچندن کوز قیرپورلر -
مهتاب بوجکلری ، کوموش بوجکلر !!

سنی خاطرلاتان ییلدیزلریله ،
خلجانه ووران نبضلریله
هر آقشام بورده ده آغلایانلر وار :

کنج یاشده - دویمادن عشقه بهاره -
صولرده غایب اولان قورباغالر
مرثیه اوقویان کنج قورباغالر !!

استانبول - ۱۵ - آغستوس - ۱۹۲۶

رفعی ملول

هاووضه

- حسن داسه -

برحاووض ... آکلاتمق هم کوچ ، هم اوزون ...
جیلغین عاشق لری وار بو حاووضك :
باشنده بکله یور یوزلرجه ساقسی .

سوکلیم !! بو حاووض ، بیلسه ک نه کوزل ..
- اوستنده یپراقدن کولکلر یوزر -
نه کوزل حاووضده صولرک رقصی !!

- کاه دورغونلاشارق ، کاه تیزه شه رک -

اوسیم سیاه مخزن : بنم مخیله م در ؛
اوچوجوقلر : الهاملرم ، سانحه لرم ...
اوخ ، ادبی هویم - وارسه - المدر :
بن « بوغولان چوجوقلر » م ایچون آغلارم .
شو قیصه جق عمر مزده ا مک قاوغاسی ،
خودکاملنک چکیشمه سی ، وجدان عذابی ،
یاشامانک هر کون باشقه بر احتراصی ،
هر کون باشقه برغائله ، عشق اضطرابی ،

امل ، خسران ، ریا ، حسد ، شبهه ، واهمه ..
بوتون بونلر برر قورقونج عفریت اولدیلر .
وارلغمه صالیدیریلر ؛ مخیله مه
آغیزلری ، طیرناقلری قانلی ، دولدیلر .

نه صایسز الهاملرم بو عفریتلرک
پنجه لری آلتنده جان ویروب کیتدیلر ..
بنلکمک چوجوقلری اولان او درین
دویغولرک بوکون هپسی ، هپسی بیتدیلر ..

آرتیق شیمدی ثویله دوشکون بر بابیم که
یوره کم خون ، صیحه لرم بوغوق بوغوق در .
ثوللره یانمایوب ده نه بابیم که
قورتاردیغم آتجاق بش اون صولغون چوجوق در

آنقره ، ۱۹ مایس ۱۹۲۷

انیس بهج

فنی بخش

طبیعت علم‌آمیزه یکی ترقیل

ده کیز آلتی وولقانی

وانهداملری

۵

سبیلری یکی آکلاشیلان دانغله و کور وولتور

۱ - ده کیز آلتی وولقانی

اولری ده کیزلری حرکت ایتدیرن مؤثرلر یالکیز روزکارلر ، زلزله لر ، مد و جزرلر ایله آقنتیلردن عبارت ظن ایدیلیردی . صوک زمانلرده بومؤثرلره ده کیزلرک آلتنده وقوعه کلن وولقان اندفاعلریله انهدا ملرده علاوه ایدیلشدر [۱] .

فی الحقیقه ده کیزلرک دیننده بر جوق وولقان اولدینی آکلاشیلمشدر . بو وولقانلر «سانتورن» وولقانی کی ده کیزلرک الکسیغ برلرندن باشلا یهرق الکدرین قسملرینه قادر هر طرفه سرپیلش برحاله در .

ده کیز آلتی وولقانلری ده قارا وولقانلرینه بکزرلر . بونلرک ده حال اندفاعده اولانلری بولوندینی کی حال سکونه کلرک یالکیز حامض قارپون نشر ایدیلری ده واردر .

معافیه تأثیری آلتنده بولوندقلری شرائطدن دولابی قارا وولقانلرندن آز جوق فرقلری یوق دکلدر . مثلاً ده کیزلرک آلتلرند بولونان وولقانلرده اندفاعله چیقان مواددن حاصل اولش مخروط یوقدر . چونکه اندفاع ائساننده چیقان مواددر حال صوئوق صولرایله تماس ایدره ک قوم کی کوچوک بارجه لره آیریلر . صولرک «قراهر» اوزرینه اجرا ایتدیکی تضییق ده بو کیفیتیه تسهیل ایدر . ینه عینی سبیدن دولابی اندفاعک شدنی نه اولورسه اولسون قراهردن آتیلان مواد صو ایجریسنده یک آز یوکسه لدکن صوکره داغیلار ق چیقدینی منفذک اطرافنه دوشر و بوراده یاواش یاواش (سیرق) شکلنده بر ساحه حصوله کلر . قراهردن چیقان مواد مساعد شرائطده بعضاً کوچوک بر مخروط تشکیل ایتسه بیلر بو مخروط اوزون مدت پایدار اولاماز . چونکه وولقان جوارلرند کسک اولمایان صارصینتیلر ایله حرکت کلن صولر بو مخروطی تارومار ایدر .

وولقانندن اندفاع ایدن مواد بو صارصینتیلر ایله اطرافه یاییلدینی ایچون ده کیزلرک دیسلری قارلردن باشقه بر منظره اکتساب ایدر .

اندفاع ائساننده وولقانک ، اوستنده کی صولره

[۱] بو خصوصه داتر «سیانس موده رن» ک صوک

نسخه سنده مندرج بعض شایان دقت معلوماتی پورایه

نقل ایدیوروز .

و معضل عملیه بزه برنجی درجه ده اهمیت حائز اولان نفوس مقداری حقننده دوغرو و قطعی معلوماتی و بره جکدر .

تحریر عمومی نفوس مقداری طایبق اعتباریله تأمین ایده جکی سیاسی واداری فوائد و منافعدن باشقه نفوس ایستاتستیکلرینک ده اساسی و بره جکدر که بوده بتون دیگر ایستاتستیکلرک مقایسه قیمتک روحنی تشکیل ایدر .

جواب آرزوم خلافتنده اوزادی . یک قیصه مسئله لر واردر که بونلره آنجق اوزون ایضاحات ایله شایان ممنونیت جوابلر و بریله بیلر .

«حیات» مجموعه سنده کی مقاله نک ایستاتستیک تدریسانه عائد صوک قسمنده حالا جواب و بره مدم . بکا مراجعت واقع اولدجقه بوایشه قاریشه مام . واداری ساحه دن باشقا بر ساحه ده صلاحیت و حق مداخله م یوقدر . بونکله برابر بلجیفاده ۲۵ سنه عالی تجارت مکتبلرند تدریسانده بولنش اولقی صفتیه ، بو خصوصه حائز اختصاص و صاحب صلاحیت اولدیفی سوبله مک ایسته میورم .

مأمورلره و بریله جک فورلره کلنجه : بونی ده ها وقتیه دوشونمشم . یوکسک ذکاسیله هر شیشی اولجه کشف و احاطه ایدن محترم عصمت پاشا حضرتلری نورکیه ایستاتستیک اداره لری ایچون ایستاتستیکجی یتشدریلسی لزومی ، بکا ده ایلک کونده اشارت بیورمشدی . صاحب مقاله ایله همان تمامیه مطابق . یالکیز مومی الیه دن بکا بر مدت مهلت و برمسی و برایشی یابدقن صکره دیگرینه باشلامقلمه مساعده اتمسینی رجا ایده حکم . ایستاتستیک بیلن واداره تشکیلاتی طانیان و هر یکیلکک بعضی مقاومتلره معروض اولدیفی ده تقدیر ایله بن صاحب مقاله بتون ایستاتستیکلر ایچون ای بر تشکیلات قورمه نک بر کونلک ، بر آیلق حتی بر سنه لک بر ایش اولمادیغی ده شبهه سز تقدیر ایدرلر . یالکیز ارقام جدوللرینک دوغری بر قادر و سنی یایق کافی دکلدر . وثائق احصایه جمی ایله موظف کیمسه لره انتظام ، ترتیب ، قطعیت ، اصول اعتیادلرینی اکتساب ایتدیرمک و عمومیت اعتباریله صحت و وثوق ذوقی هر که زرق و تعمیم اتمک لازمدر .

ایستاتستیکه ابتدائی مکتبدن باشلان بیلور . فقط غرافیق و تابلو یابدیرمقله دکل . ایستاتستیک بر جوقق اوبونی دکلدر . بو یوروحی ایشی ، دماغلری مدید بر عمارسه ایله عالم اجتماعیه اعظم نامتاهیلری کورمکه و اصغر نامتاهیلری اولچمکه آلمش ، مجرد و غایت کوچک جزء تاملرله قولله کتیف حاده کتله لری تشکیل اتمک اعتیادینی قازانمش بیوک آدملره ترک ایتلیدر . جوجوقلرده مشاهده ذوقی ، شأیت حاسه سنی انکشاف ایتدیرمک ، دوغری دن دوغری به کوزله کوروله مینه و آنجق عقل و ذکا عملیه لری ایله ادراک اولنان شیلری تفرس ایتدیرمک ... ایسته جوجوقلر ایچون ایستاتستیک بودر . و آنجق بونوع بر تربیه اصولی درکه محتاج اولدینی ایستاتستیکلری آکلایان واونلردن مملکتی طایبق و تشکیلاتی احیا اتمک ایچون استفاده اتمسینی بیلن یکی نسللر یتشدریه بیلور .

قاصیل زانار

متعلق اساسلری تعیین اتمک لازمکی بودری . هر شیدن اول بونکله اشتغال ایدلای . ۱۹۲۷ سنه سی ایچون مدیریت عمومیه به تخصیص ایدیلن پاره و قادرو دائره نک یکی ایشلره تشبث و بونون اداره لرک احصائی مساعیسی قونتروله دوام امکانی تأمین ایتشدر .

تکلیف ایدلایکم و یتنده قبول اولنه جفی امید ایتدیکم ایستاتستیک قانونی ده بتون مؤسسه و اشخاصه ، دائره مزک طلب ایده جکی احصائی معلوماتی و برمک مجبوریتنی تحمیل ایدره ک هم و لزومی ایستاتستیکلرک جمی ایچون ده اداره مزه لازمکلن صلاحیتلری بخش ایده جکدر .

دیگر دائره لر طرفندن طویلانیلان ایستاتستیکلرک بالذات دائره مز طرفندن تنظیمی امکانه انتظاراً مختلف و کالتر طرفندن یاییلمقده اولان ایستاتستیکلرده مستعمل اصوللری تدقیق اتمکی قرارلاشدرمشم . بومقصدی تأمین ایچون بتون بو ایستاتستیکلری دائره مزه جلب ایتدیره ک هبسی کوزدن کچیرم ، قیمتلرینی تدقیق ایتدم و بونلرک اصلاحی ایچون ایجاب ایدن نقطه لری بیلدیرم . چونکه هر شیدن اول ایستاتستیک نامیه نه کی شیلر موجود اولدیفی آکلامق و هر کک بحث ایدلایکی نقصانی وعدم کفایتک سبیلری حقننده تنور اتمک ایجاب ایدیوردی .

آنجق بو سبیلری آکلادقن صکره اصلاحات تکلیفاتی حاضر لایه رق باش و کالته ایی ایستاتستیکلرک دوام تنظیمی ، فنالرک قالدیرلسی ، نقصان اولانلرک اصلاحی قاریشیق ، انتظامدن محروم اولانلرده ترتیب ، و تنظیم ایدیلره ک ، اولره وضوح و یکی بر حیات و برلسی حقننده بر اصلاحات یلاق تقدیم ایتدم .

مقاله محررینه بالخاصه علاقه دار اولدینی و یک حقلی اولارق مهم عد ایتدیکی تجارت خارجییه ، فیأت ایستاتستیکلریله معیشت مشعلرلرینک اونودولمادیغی تأمین اتمک ایسترم . استانبولده بو خصوصه صلاحیتدار دائره لری زیارت ایتدم . اصوللرک تماماً دیکشدریلسی و جذری اصلاحات یاییلمسی ایجاب ایدن بر مسئله ده یکی سیستمک تأسیسنه قدر بر مدت صبر اتمک لازم کلا جکدر . بر فرانسز ضرب مثلی «هر شیشی بردن یایق ایسته بن هیچ بر شیشی یاپه ماز» دیدیکی کی تورکجه بر ضرب مثلده «بر قولنوقده ایکی قارپوز طوتیه ماز» دیر . بنده هر شیشی بردن یایمغه و دوشونمکه شبهه سز مقتدر اولامام . اوکزده کی تشرین اول ویا تشرین ثانی آئنده یاییله جق عمومی تحریر نفوسی حاضر لادیغی ، اصول لرمزی دنه مک ، اداره لرک قابلیت و اهلیتی ، خلقک علاقه و ذهنیتی آکلامق مقصدیه بش شهر و آلمش قدر کویده تجربه تحریرلری یامش اولدیفیزی ده نظر دقتدن دور طوعامق لازمدر .

ماصه باشنده یاییلمش ارتجالی شیلردن احتراز ایدر وایشله به حکم ماده بی یقیندن طایبق ایسترم .

غرب اصوللرینی تورک ملتک حیات ، حرث ، ذهنیت و شرائط خصوصیه سی ایله تألیف اتمک لازم کلدیکی قناعتندیم . بو تجربه لردن صوکره خانه لرک نومرولانسنه ، تحریر مأمورلرینک تعییننه و تحریره متعاق دیگر عملیه لر ایچون لازم کلن تعلیماتیه لری قامه آلمغه چاییشدم .

صناعی و زراعی تحریرلر ایله مترافق اولسی محتمل اولان عمومی تحریر نفوس ایشی ، بوجوق مشکل